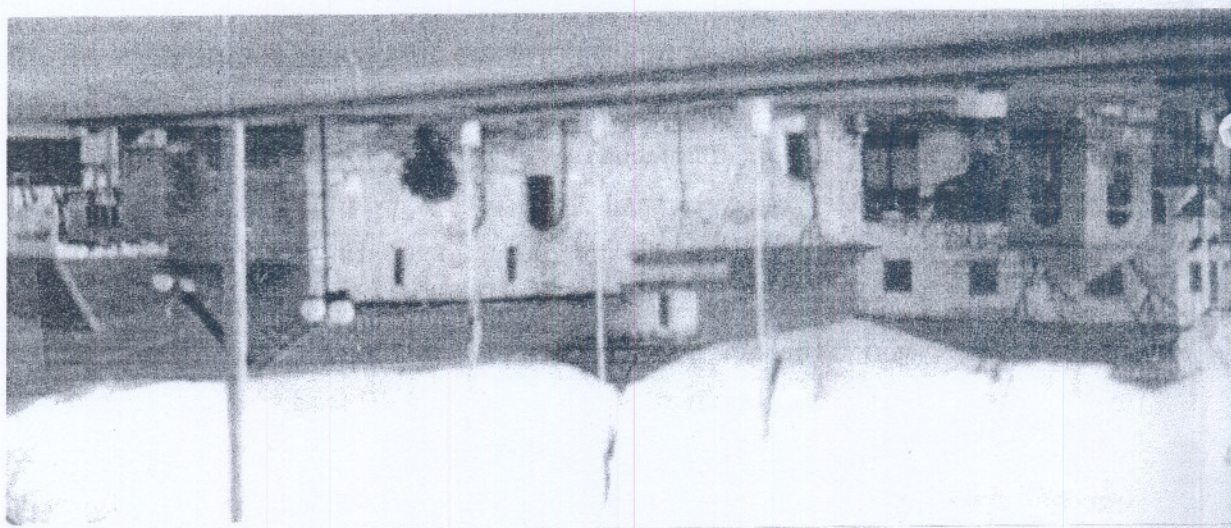
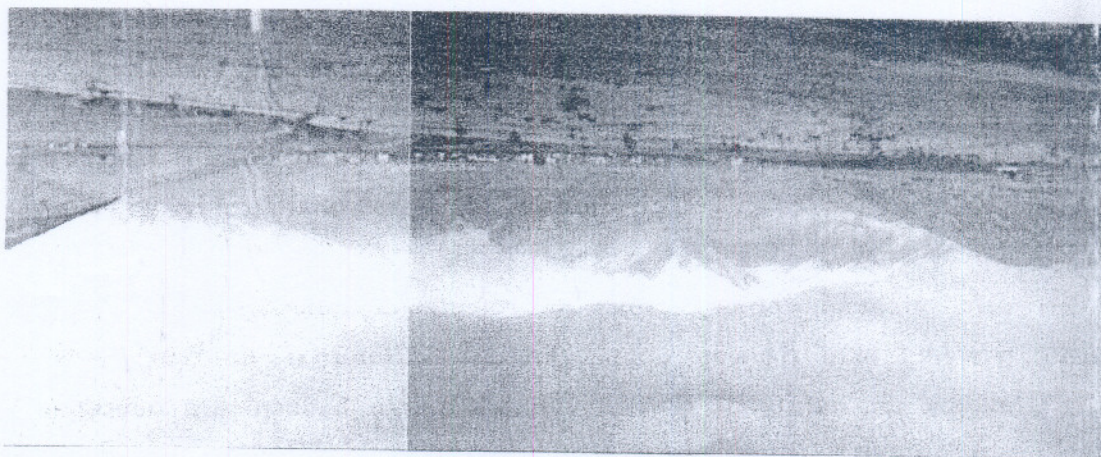

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
 ΕΣΙΑC ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕCΙC ΤΟΥ ΟΥΤΗΡΟC
 ΛΟΝΙΧΙC

Έργο: *Συντήρηση Ιερού .Ναού Θείας Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Δολίχης*

Θέση: Δ. Δ. Δολίχης, Δήμου Λιβαδίου, Επαρχίας Ελασσόνας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Πριν αναφερθώ στη σπουδαιότητα των εργασιών, που έχουν προγραμματιστεί για τον Ι. Ν. Θείας Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Δολίχης, θα προσδιορίσω γεωγραφικά τη θέση του έργου και θα κάμω μια σύντομη ιστορική αναδρομή αναφορικά με το μνημείο και την ευρύτερη περιοχή.

Το Δ. Δ. Δολίχης του Δήμου Λιβαδίου βρίσκεται στα βόρεια της Επαρχίας Ελασσόνας του Νομού Λάρισας. Σήμερα το δημοτικό διαμέρισμα με 400 περίπου κατοίκους, παραμένει ζωντανό από άποψη ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο στηρίζεται κυρίως στη γεωργία και κτηνοτροφία.

Το όνομα του χωριού, αρχαίο στην ετυμολογία του¹, αποτελεί κληρονομιά από την αρχαία πόλη Δολίχη, μια από τις τρεις πόλεις που συγκροτούσαν την Αρχαία Τριπολιτιδα², στα βόρεια του "κοινού των Περραιβών". Χτισμένη η σημερινή κώμη πιθανότατα κάπου στην περιφέρεια της αρχαίας πόλης, κατέχει σημαίνουσα θέση ανάμεσα στο πέρασμα του Ολύμπου και των στενών του Σαρανταπόρου, τα οποία ενώνουν τους νομούς Πιερίας, Λάρισας και Κοζάνης. Κομβικό σημείο, λοιπόν, καθώς οι πέριξ ορεινοί όγκοι περιορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις προσβάσεις και αφήνουν λίγες διόδους επικοινωνίας με τη Μακεδονία. Η νευραλγική της γεωγραφική θέση εκτιμήθηκε νωρίς από Έλληνες, Ρωμαίους και Βυζαντινούς και έγινε αφορμή πολεμικών συγκρούσεων για τον έλεγχο της. Αυτή η μακράιωνη παρουσία άφησε διάφορα ιστορικά μνημεία και χώρους ιδιαίτερης αρχαιολογικής αξίας, τα οποία βρίσκονται υπό την εποπτεία της 15^{ης} Εφορίας Κλασσικών & Προϊστορικών και 7^{ης} Εφορίας Βυζαντινών αρχαιοτήτων.

Σημαντικό μνημείο σ' αυτό το σύνολο βρίσκεται ο Ι. Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, στο κέντρο της σημερινής Δολίχης. Μεταβυζαντινό μνημείο στη σημερινή μορφή, μονόχωρη βασιλική μετά τρούλου, συμπεριλαμβάνει αρχαιότερα "στοιχεία", όπως τα υστερορωμαϊκά θεμέλια, τα βυζαντινά όστρακα και κάποια κατάλοιπα Παλαιολόγειας αρχιτεκτονικής και αγιογραφίας.

Σήμερα η Δολίχη έχει τη δυνατότητα λόγω θέσης, κοντά στη ζώνη αρχαιολογικών ανασκαφών σε Πύθιο, Μηλέα, Άζωρο, Καστρί Δολίχης, κοντά σε τουριστικές υποδομές των όμορων Δήμων και άλλα Εκκλησιαστικά μνημεία και τέλος λόγω κοντινής απόστασης από Λάρισα, Πιερία και Κοζάνη, να λειτουργήσει αναπτυξιακά για όλη την περιοχή.

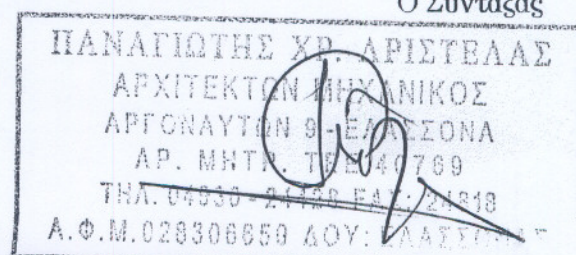
Η ιστορική έρευνα, η αποκάλυψη και των άλλων κοντινών αρχαιολογικών χώρων με τη συνέχιση των ανασκαφών, καθώς και η αξιοποίηση και προβολή αντιστοίχως χώρων με τουριστικό ενδιαφέρον, πιστεύουμε, ότι θα δώσουν τις ευκαιρίες επιβίωσης στους κατοίκους, πεδίο ερεύνες λαμπρό, καθώς η ιστορία της περιοχής παραμένει εν πολλοίς άγνωστη

Δολίχη 25/02/03

Ο Συντάξας

¹ Από το αρχαίο άθλημα Δόλιχος

² Άζωρος, Πύθιο, Δολίχη.

Έκθεση σκοπιμότητας

Εργο. Συντήρηση

Ιερού Ναού Θείας

Μεταμορφώσεως Του Σωτήρος Δολίχης.

Θέση. Δ.Δ. Δολίχης Δήμου Λιβαδίου Επαρχίας Ελασσόνας.

• Διάσωση

Το μνημείο πριν τον Μάρτιο του 2002 ήταν απροσπέλαστο, Η προϊούσα εγκατάλειψη, η έλλειψη συντήρησης και ενδιαφέροντος και προπάντων η φθορά από την υγρασία, είχαν οδηγήσει το μνημείο - κυρίως τις τοιχογραφίες- σε οριακό σημείο. Σήμερα μέσα από το πρόγραμμα αναμένεται να δοθούν οι δυνατότητες **γενικότερης αναστήλωσης και ανάδειξης των αρχαιολογικών στοιχείων**, που έχουν καλυφθεί από σοβάδες κατά τις νεώτερες επεμβάσεις και κατά το δυνατόν **αναμόρφωσης προς τις παλαιότερες και αυθεντικότερες μορφές**.

• Επισκεψιμότητα και λειτουργικότητα

Το μνημείο δεν παύει να αποτελεί Ναό, αφιερωμένο στη λατρεία. Η συντήρηση του θα τον επαναφέρει σε μια λελογισμένη χρησιμοποίηση του, στα πλαίσια της παράδοσης του χωριού, όπως πχ το πανηγύρι της Μεταμορφώσεως της 6^{ης} Αυγούστου, που συνδυάζει παραδοσιακό γλέντι & πολιτιστικές εκδηλώσεις από τον επιχώριο Μορφωτικό Σύλλογο η «Τριπολίτιδα». Έτσι θα ξαναβρεί την παλιά του αίγλη, που είχε χαθεί καθώς ο χώρος είχε μεταβληθεί σε καταφύγιο ζώων και χρησιμοποιούνταν κατά συνθήκη μόνο την 5^η & 6^η Αυγούστου.

• Ιστορική και Αρχαιολογική μελέτη

Για την ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Περραιβικής Τριπολίτιδος έχουμε πολλές και πλούσιες ιστορικές πηγές οι οποίες είναι σχεδόν ανύπαρκτες για τα πρώιμα βυζαντινά χρόνια. Ο Ναός της Μεταμόρφωσης, καθώς και οι δυο Βασιλικές στα όρια του Δήμου, αποτελούν τις ενδείξεις ενός παρελθόντος του οποίου είχαμε «χάσει τα ίχνη». Ο Ναός είναι μια ευκαιρία μέσα από τη συντήρηση και ανάδειξη των προγενεστέρων στοιχείων που διασώζει, να φωτίσει τις σκοτεινές ιστορικές πτυχές. Άλλωστε ο τοιχογραφικός του διάκοσμος, που διασώζεται σε μεγάλο βαθμό, θα βοηθήσει σημαντικά στη μελέτη των αγιογραφικών σχολών που δρούσαν στον ευρύτερο Ελλαδικό χώρο (πχ Άγιο Όρος) και στην Θεσσαλική επικράτεια ειδικότερα (πχ Μετέωρα). **Η συντήρηση, λοιπόν, θα δώσει ευκαιρίες και κίνητρα μελέτης σε νέους επιστήμονες**

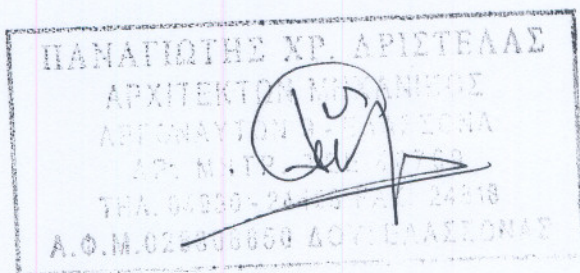
• Η Υποδειγματική αναστήλωση

Με δεδομένο την πληθώρα μνημείων στην ευρύτερη περιοχή, με τα οποία συνορεύει ο Ναός της Μεταμόρφωσης, πιστεύουμε ότι με την υποβαλλόμενη μελέτη, μπορούμε να λειτουργήσει ως πρότυπο συντήρησης και ανάδειξης ενός μνημείου. Η αρμονική, εδώ και δεκαέξι μήνες συνεργασία της 7^{ης} ΕΒΑ, το Δήμο, την ενορία, το Τοπικό Συμβούλιο, τον Μορφωτικό Σύλλογο, αν τελικά εγκριθεί η μελέτη θα γίνει υπόδειγμα συλλογικής δουλειάς.

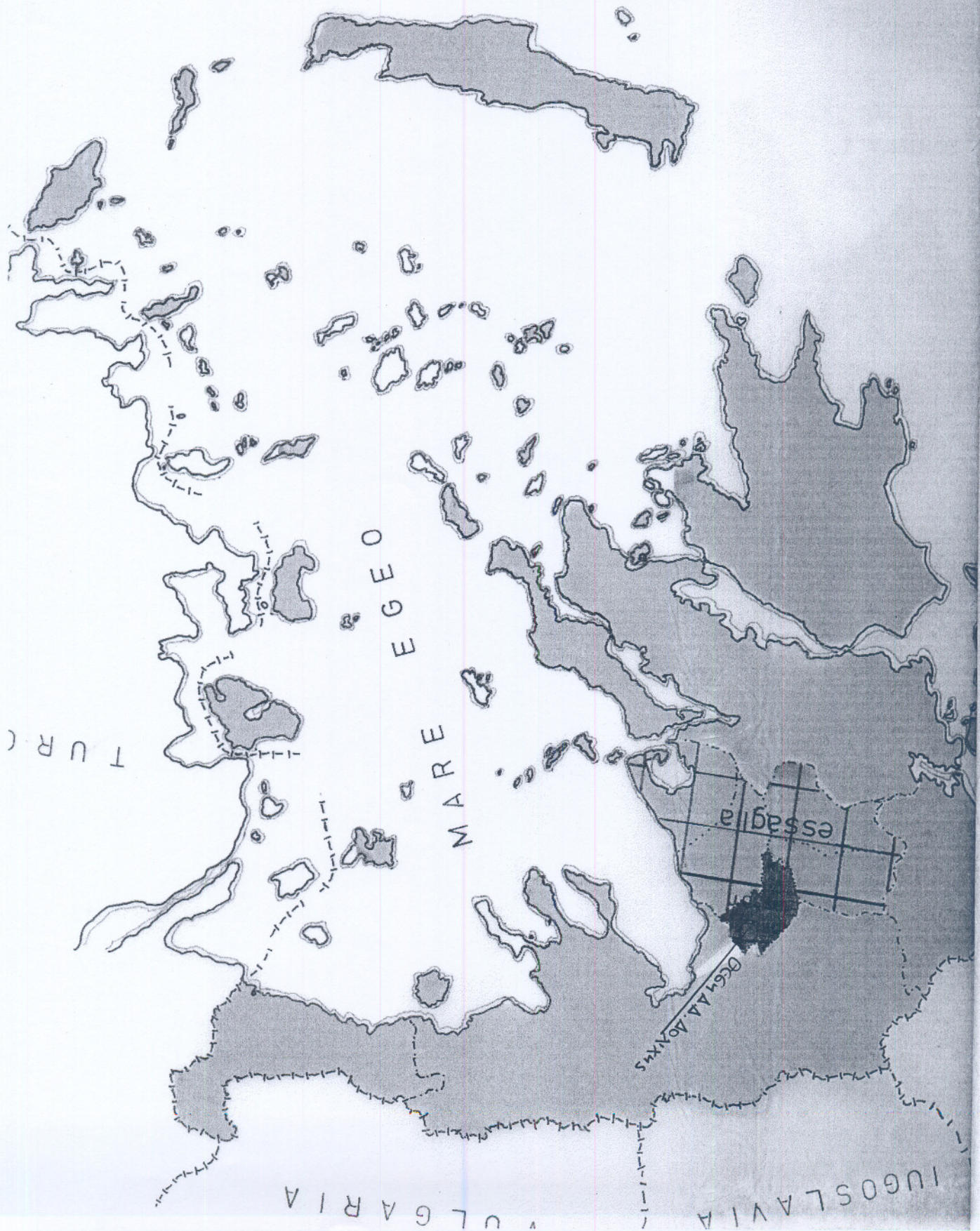
• Παραδοσιακότητα - Τουριστική Ανάπτυξη - Σύνδεση Αρχαιολογικών χώρων

Σκοπός του προγράμματος είναι η διάσωση και προβολή παραδοσιακών στοιχείων των ορεινών όγκων. Πιστεύουμε ότι **ο Ναός της Μεταμόρφωσης, αποτελεί κατεξοχήν στοιχείο παράδοσης της περιοχής**, αναπόσπαστα συνδεδεμένο με την ιστορία του χωριού. Από τη μακραίωνη παρουσία του διασώζονται μαρτυρίες σημερινών υπερήλικων για διάφορες χρήσεις του εκτός από ναού και ως σχολείου, ως δικαστηρίου, φυλακής, για να αναφέρουμε ενδεικτικά δυο τρεις. Η συντήρηση του πέρα από την ικανοποίηση των χωριανών, θα συνεισφέρει και στην ανάπτυξη του τουρισμού, ο οποίος μέχρι σήμερα μπορεί να θαυμάσει ένα μέρος μόνο από αυτό το υπέροχο μνημείο. Άλλωστε ο Δήμος κινείται στη λογική σύνδεσης των αρχαιολογικών χώρων στα όρια του δήμου και υπερτοπικά με την σύνδεση του με το Δήμο Σαρανταπόρου, από όπου διέρχεται η Εθνική οδός

Λαρίσης - Κοζάνης. Το φυσικό κάλλος του Λιβαδίου με την ιστορία της Δολίχης και της ευρύτερης κοντινής περιοχής θα δώσει μια άλλη ώθηση σε ολόκληρη την παρολύμπια περιοχή.

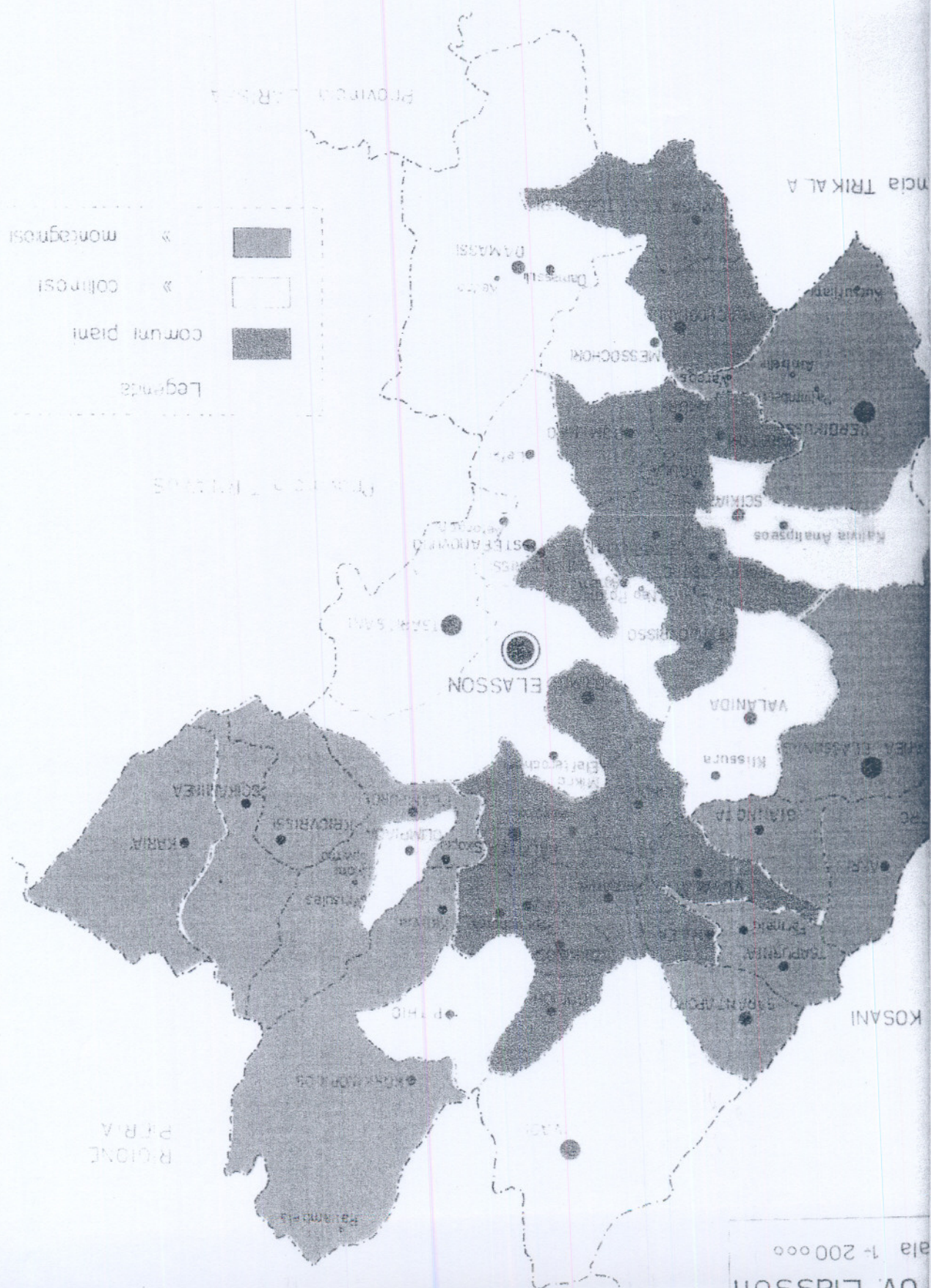

MARE MEDITERRANEUM

ROY. ELASSON
ala 1-200000

Perthaebia

ΡΟΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΕΛΤΑ Δ. ΔΟΛΙΧΩΝ ΤΕΛΙΚΟ ΚΥΛΟΦΟΡΙΑΚΟ

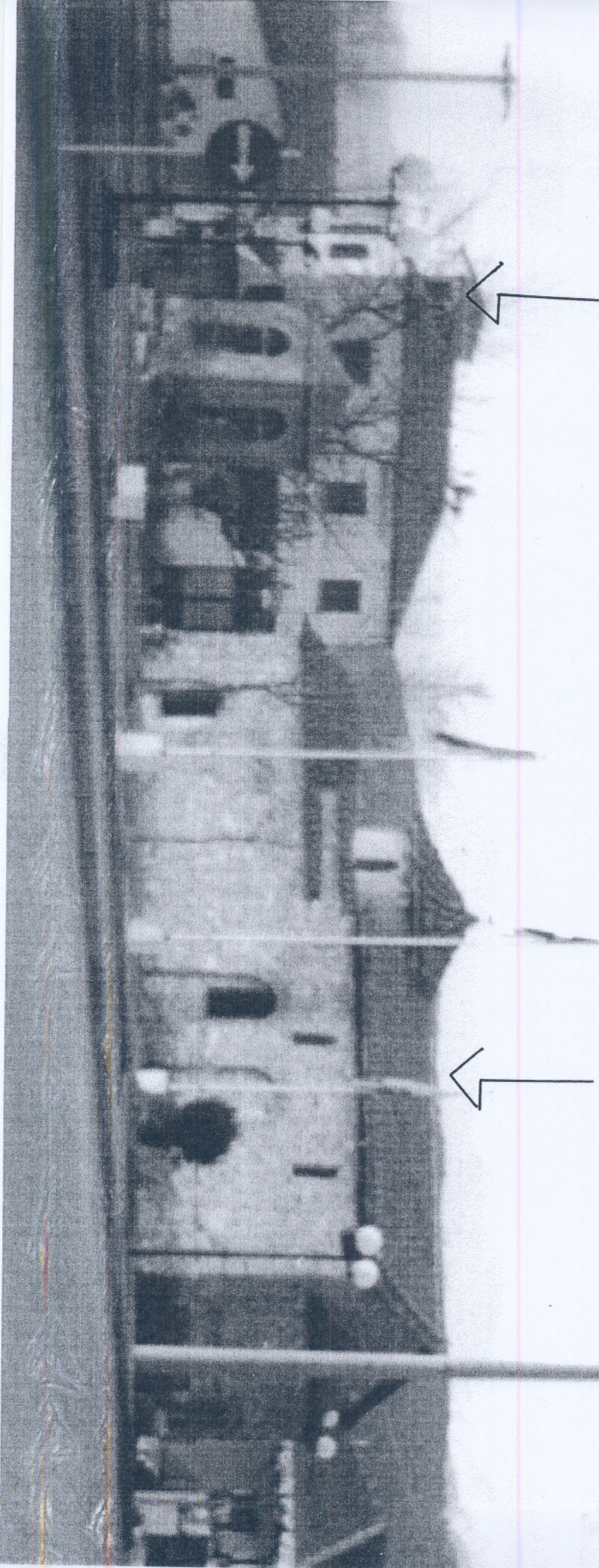

ΧΕΡΣΟΤΗΣΗ Δ.Α. Δολιχός με βέν Μυμπεϊν

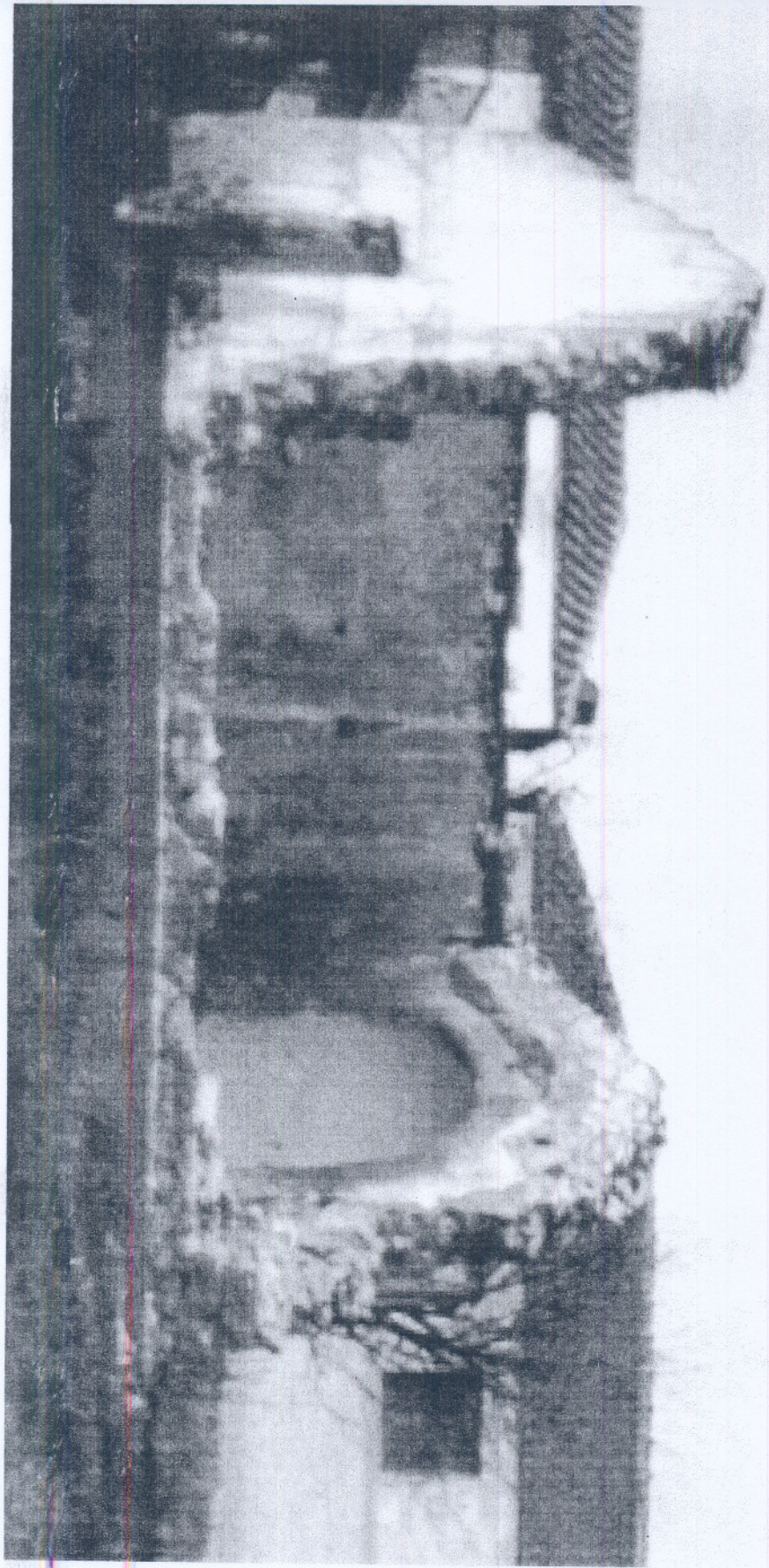

Χώρος πρώην κοινοτικού
καταστήματος

Ιερός Ναός Θείας Μεταμορφώσεως του
Σωτήρος στο Δ.Δ. Δολιχης Δήμου Αιθιάς

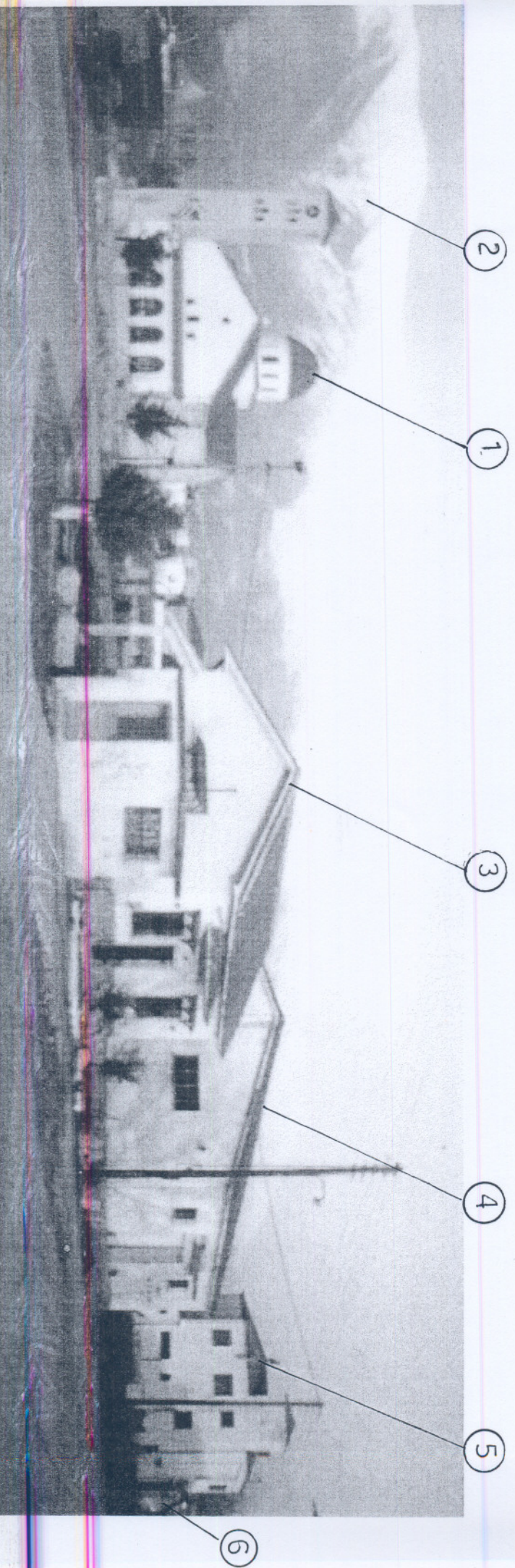

2. Οδύμνος
3. Ανθηκευτικός κοινοτικός χώρος (εξετάζονται αρχαιολογικά ευρήματα)
4. Ανθηκευτικός χώρος (εξετάζονται για κάθε χρήση κοινωνικού ενδιαφέροντος)
5. Διώροδο κοινοτικό κατάστημα με χρήση κοινωνικού ενδιαφέροντος
6. Δίεση Λεωφόρου Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΗ Δ.Δ. ΔΟΛΙΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΛΙΒΑΔΙΟΥ ΜΕ ΦΟΝΤΟ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

